Arkeologisk undersökning av Raä 413:1, fångstgrop, Älvsby sn, Norrbottens län, 2012

Av

Lars Liedgren

Silvermuseet
Rapport 63

Silvermuseet
Torget
930 90 Arjeplog

Tel: 0961-145 00

www.silvermuseet.se

© Silvermuseet

Tryck: Silvermuseet, Arjeplog 2013

Rapport Silvermuseet

ISSN 1101-2900

Administrativa uppgifter

Länsstyrelsens dnr:	431-7270-2012.
Institutionens dnr:	2012/011-44.
Finansiär:	Riksbanksfondens Jubileumsfond.
Fornlämningsnummer:	Raä 413, Älvsby sn (även Raä 995, Piteå sn).
Kommun:	Älvsbyn/Piteå.
Socken:	Älvsbyn/Piteå.
Landskap:	Västerbotten.
Län:	Norrbotten.
Fastighet:	Piteå sn, Kullen 1:10.
Typ av uppdrag:	Forskningsundersökning, delundersökning.
Datering och typ av datering:	Ej daterad.
Typ av fornlämning:	Fångstgrop i system.
Antal fältdagar:	8 arbetsdagar (6, 10-12 september, 2012).
Antal rapportdagar:	9.
Antal fyndhanteringsdagar:	0,5 arbetsdagar.
Undersökningsledare:	Lars Liedgren.
Rapportansvarig:	Lars Liedgren
Deltagare:	Lars Liedgren, Markus Fjellström.
Undersökt yta (m^2):	8 m^2.
M ö.h:	50 m öh.
Koordinatsystem:	Lokalt, i två punkter knutet till Rikets nät, Sweref 99 TM. Koord. 200/375 = 7285227/0784516±3, koord. 200/400 = 7285210/0784538±4 (se fig 2).
Dokumentationshandlingar:	Ritningar, beskrivningar. Förvaras i Silvermuseets aktarkiv. Totalt finns tre planritningar samt två profilritningar (de senare i vardera två fältritningar vardera (se kap 11.2).
Digital dokumentation, programvaror etc:	Digitala bilder bilder lagras på kommunal server samt på CD årsvis.
Summa fyndmängd:	Två fragment obr ben samt prover (se kap 11.3.3.5, 11.3.3.6).
Antal fotografier:	60 bilder, acc. Nr 2012:354-413 (se fotolista kap 11.1).
Antal ritningar:	7.
Relaterade publikationer i projektet:	Inga.

Innehållsförteckning

1 Inledning……..…….. 01

2 Sammanfattning…….. 01

3 Fångstgropar i kustlandet…… 03

4 Syfte……..……. 03

5 Områdets förutsättningar…… 03

6 Metod……. 03

7 Resultat……. 04

8 Vetenskaplig tolkning…… 04

9 Utvärdering …… 05

10 Referenser…….. 05

11 Bilaga…….. 05

11.1 Ritningslista…… 05

11.2 Fotolista…….……. 05

11.3 Utgrävning av fångstgrop, Raä 413:1,…….. 07

11.3.1 Beskrivning av systemet…… 07

11.3.2 Beskrivning av Raä 413:1……. 07

11.3.3 Utgrävning av fångstgropen……. 08

11.3.3.1 Utgrävning av den NV kvadranten…… 08

11.3.3.2 Utgrävning av den SÖ kvadranten…… 08

11.3.3.3 Profil N-S, breddsnitt…… 08

11.3.3.4 Profil Ö-V, längdsnitt…… 09

11.3.3.5 Fyndlista…… 09

11.3.3.6 Prover…… 09

11.3.4 Bilder…… 10

11.3.5 Ritningar……. 16

1. Inledning

2011 erhöll Silvermuseet/INSARC forskningsmedel från Riksbankens Jubileumsfond. Projekttiden är sex år och projektet kommer att avslutas under år 2017. Forskningsprogrammets målsättning är att klarlägga och belysa landskapsutnyttjande och samhällsförändring i norra Norrlands kustområden under en tidsperiod då kulturlandskapet formades av jägare, fiskare, renskötare och bönder, vars etniska och kulturella identiteter inte kan översättas i dagens etniska kartbild. I ett tvärvetenskapligt samarbete över de arkeologiska, historiska och ekologiska ämnesfälten studeras sociala och ekonomiska strukturer och inter-regionala relationer från 600- till 1900-tal, och relateras till sentida identitetsprocesser i norra Fennoskandien. Undersökningsområdet har avgränsats till att omfatta gamla Västerbottens landskap, i stort sett motsvarande området nedom lappmarksgränsen inom Västerbottens och Norrbottens län. Insatsen kan indelas i ett antal delprojekt varav ett inriktas mot kustområdets nyttjande för renskötsel. Delprojektet kan indelas i ekologiska och arkeologiska undersökningar varav denna ansökan avser det senare. Inom ramen för projektet har Länsstyrelsen i Norrbotten beviljat en undersökning av en fångstgrop i Piteå älvdal (Lst dnr 431-7270-2012).

2 Sammanfattning

Ca halva fångstgropen undersöktes genom två motställda kvadranter. Under den uppskottade jorden i vallarna påträffades en gammal markyta markerad av blekjordsbildning och kol. Den gamla markyta, där fångstgropen anlades, visade sig vara kraftigt bränd med ställvis rikligt med kvarvarande kol. Gropen har efter användningstiden fyllts med 3-3,5 m^3 sand. I de inrasade lagren fanns ingen antydan till upprepade bränder där erosion tilltagit och markerats av kollager samt förnyad blekjordsbildning. Gropens storlek verkar antydas av bottenplanets utsträckning, dvs. ca 2,2 x 1,4 m (Ö-V) samt 1,5-1,6 m djup räknat från krönet av befintliga vallar, detta dock utan att ta hänsyn till eroderingsprocessen. Både längd och bredd blir dock orimlig med tanke på den stora mängd jord som eroderat in i gropen (se ovan). Några spår efter konstruktioner kunde inte noteras i gropen. Upptäckten av sådana försvåras av skenhällebildningar i bottenpartiet av gropen och sådana torde vara svåra att se om inte konstruktionsdelar kolat. Klart är dock att en grop med branta sidor, eroderar direkt om inget håller kvar jorden, vilket talar för att gropen måste haft någon form av träkonstruktion. En målsättning med undersökningen var att avgöra gropens ursprungliga storlek. Tolkningen försvårades av den kraftiga eroderingen av gropens kanter. Likaså försvårades dateringen då endast kol från tiden före gropkonstruktionen kunde tillvaratas.

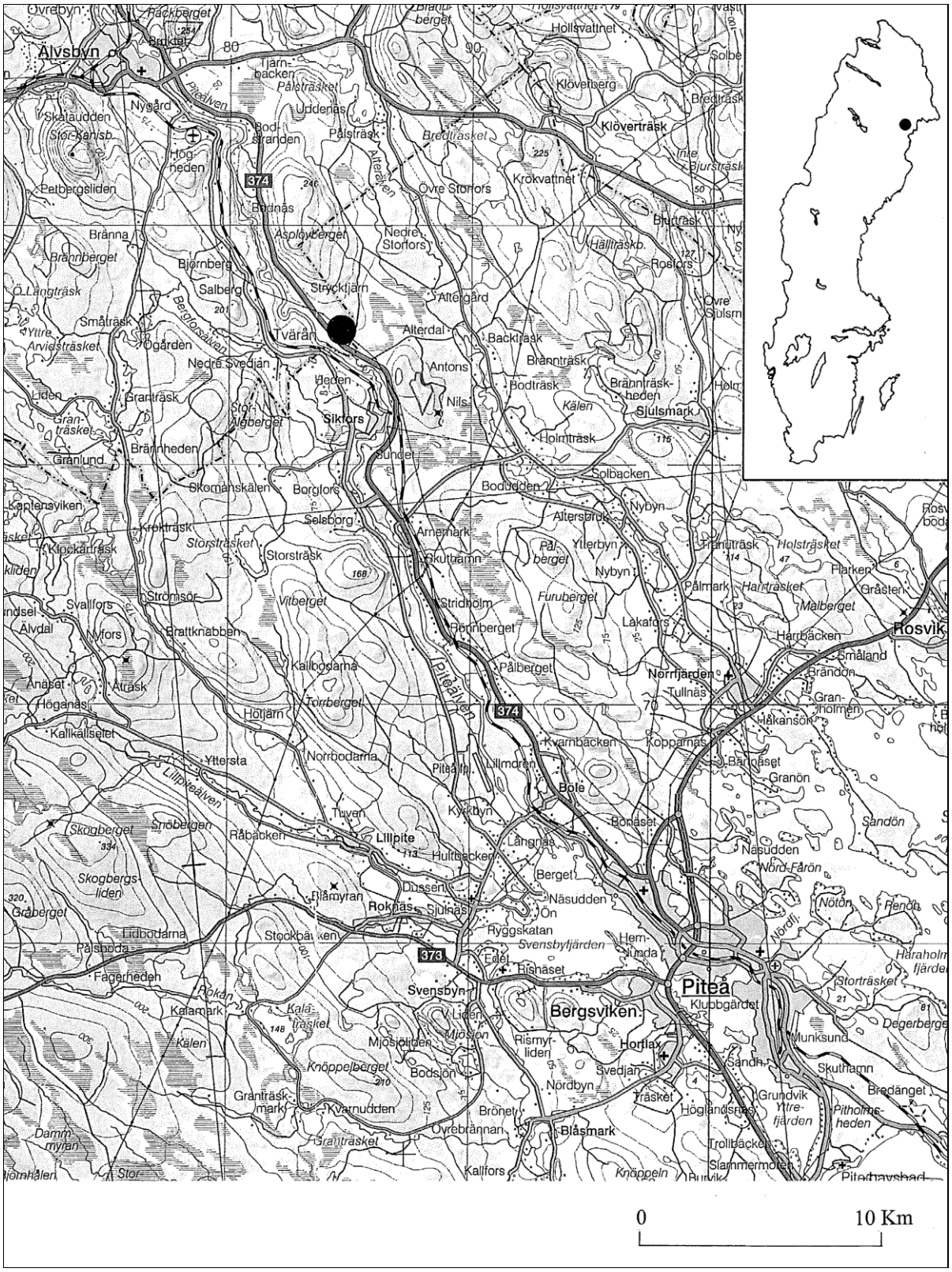

Fig. 1 Undersökningsområde N om Sikfors markerat med rund fylld cirkel. Efter Översiktskartan 266 Skellefteå. Skala 1:250 000. © Lantmäteriet 2012 Medgivande MS2012/03273

.

3 Fångstgropar i kustlandet

Totalt finns närmare 3000 fångstgropar, liggande i fångstgropssystem, registrerade inom gränserna för gamla Västerbottens landskap. Fångstgropssystemen är främst knutna till de större och mindre älvarnas dalgångar. Ofta verkar de vara anlagda för att spärra djurens vandringar efter älvdalgångarna. I medeltal innehåller systemen omkring 10 gropar men enstaka system har 40-50 gropar. Vid Riksantikvarieämbetets inventeringar i kustlandet, under 1980-90-talen gjordes många nyregistreringar. Fältmaterialet visade på att en stor andel av groparna var små, så små att det är tveksamt om man kan ha fångat älg i groparna.

I både Piteå och Skellefteå kommuner finns relativt rikligt med gropar, en liten bit från nutida kustlinje. Inte minst gäller detta Sikforsområdet med en rad system kopplade till de omfattande hedmarkerna som förekommer här. Vi förarbetet till Riksbanksprojektet gjordes provdateringar av några gropar inom Floxen-området. Dateringar gjordes på kol i de gamla markytorna under vallarna, upptaget med jordsond. Dateringarna visar på förromersk järnålder och medeltid. Förutom dessa har ett 15-tal undersökningar genomförts (enligt FMIS), men inga inom vårt undersökningsområde.

4 Syfte

Vi vill inom projektet kontrollera vilken tidstillhörighet som fångstgroparna har, i första hand de små groparna. Vi vill även kontrollera hur stora de har varit när de användes. Det senare är inte möjligt att avgöra vid okulär besiktning.

5 Områdets förutsättningar

Fångstgropssystemet Raä 413, Älvsby sn, ligger i sandmark i anslutning en liten skogstjärn. I närområdet finns en mängd olika fångstgropssystem knutna till sedimentmarkerna både S och N om Piteå älv. Här antyds ett rikligt utnyttjande av gropfångst under en del av Norrbottens förhistoria. Inga fångstgropar i denna miljö har daterats i kustlandet. Raä 413:1 valdes med utgångspunkt i storlek och till synes väl sammanhållna form.

6 Metod

För att få ett grepp om den ursprungliga gropens storlek behövs en korsprofil så att längd och bredd kan avgöras. Vi planerar därför att undersöka halva gropen genom att ta upp två motställda kvadratiska ytor (dvs. två motställda tårtbitar ur gropen).

Ett fristående koordinatsystem stakas med utgångspunkt i gropens längdaxel samt lokal fix etableras. Koordinatsystemet anknyts till rikets nät genom GPS-punkter

(Sweref 99 TM). Anläggningen ritas, beskrivs och fotograferas samt avvägs före avtorvning. Därefter sker avtorvning av ytorna samt fotografering och beskrivning. Vid utgrävningarna kommer inte jorden att sållas om inte boplatsspårkan iakttagas vid utgrävningsarbetet (i de fall sållning tillämpas sker det med 3 mm sållduk). Jorden i vallarna grävs bort och kolprover tas i markytorna under vallarna. Därefter grävs jorden, so eroderat in i gropen, bort. Vid denna utgrävning beaktas också möjligheten till bevarade konstruktionsdetaljer, t ex kolat virke. Eventuella kolprover tas i erosionslager eller i kolade konstruktionsdetaljer. Gropen grävs ned till steril mark. Därefter rensas profilerna, ritas och fotograferas. I profilerna tas också eventuellt andra prover, t ex för pollen. Därefter återställs gropen.

7 Resultat

Ca halva fångstgropen undersöktes genom två motställda kvadranter. Vid utgrävningarna påträffades rester efter en eroderad fångstgrop som varit 1,5-1,6 m djup räknat från vallkrönet. Bottenplanets utsträckning var i botten ca 2,2 x 1,4 m stor. Gropens kanter markerades mot orörda marklager med tydliga varviga strukturer. Den inrasade jorden mätte ca 1 m djup i mitten av gropen, uppskattningsvis ca 3-3,5 m^3 jord. I den jorden fanns inga tecken på skogsbränder (normalt ger de ökad erosion med kollager) under den huvudsakliga eroderingsperioden. Den eroderade jorden bestod i mitten av ett 0,2-0,4 m tjockt blekjordslager och därunder var ett tjockt lager med rödbrun B-horisontbildning som ställvis i botten gick mot skenhälla. Under vallen påträffades, främst i den NV kvadranten, rester efter en kraftigt bränd gammal markyta som innehöll rikligt med kol för datering. En kontroll av detta kol visade att det förekommer rester av klenare markvegetation, troligen stammar från örter, som borde vara en bra utgångspunkt för datering. Ytligt i mitten av gropen påträffades två större bitar av obrända ben från större däggdjur, möjligen märgkluvna.

Diskussion av fångstgropsundersökningarna ingår som ovan relaterats i ett större projekt rörande resursutnyttjande i kustområdet. Diskussion om fångstgroparna och resultat av provanalyser kommer att redovisas i en sammanfattande rapport senast 2016, detta är en delrapport.

8 Vetenskaplig tolkning

Utgrävningen visar att det gått avsevärd tid sedan byggdes och sedan erosionen i gropen avstannat, detta visas av den kraftiga blekjordsbildningen och den väl utbildade B-horisonten. Med hänsyn till detta borde gropen vara flera tusen år gammal. I detta fall är det endast kol från den gamla markytan som kan ge en antydan om tidpunkten för byggandet. Någon datering är ännu ej gjord men planeras under våren 2013. En utgångspunkt för utgrävningarna var att avgöra storleken på gropen. Några klara indikationer kunde inte fås. Det eroderade

materialet måste ha kommit från sidorna. Troligen har även delar av kanterna i botten rasat in varför gropen ter sig bredare och längre i dag än den en gång varit.

9 Utvärdering

Metoden vid undersökningarna har fungerat mycket tillfredsställande. Dock kan man konstatera att det troligen är svårt att avgöra fångstgroparnas storlek då vi vet så lite om erosionsförloppen.

10 Referenser

FMIS Riksantikvarieämbetets digitala register över Sveriges fornlämningar.

11 Bilaga

11.1 Ritningslista

Ritning nr	Anl och typ	Typ av ritn	Skala original	Skala i Rapport	Antal
2	Raä 413, Älvsby sn	Översiktsplan	1:200	1:500	1
3	Raä 413:1, Älvsby sn	Fångstgrop, plan med avvägning, före undersökning	1:20	1:50	1
4	Dito	Plan, prover, fynd samt den gamla nedgrävningens avgränsning	1.20	1:50	1
5	Dito	Fångstgrop, profil N-S, fr V	1:10	1:20	2
6	Dito	Fångstgrop, profil Ö-V, fr S	1:10	1:20	2

11.2 Fotolista

Acc-nr	Objekt nr	Typ	Riktning	Kategori	Antal kort
2012:354	Raä 413:1, Älvsby sn	Fångstgrop	Fr Ö	Fångstgrop, före undersökning	1
2012:355-356	Dito	Dito	Fr S	Dito	2
2012:357	Dito	Dito	Fr V	Dito	1
2012:358-360	Dito	Dito	Olika riktningar	Fångstgrop, arbetsbilder, avtorvning	3
2012:361-365	Dito	Dito	Olika riktningar	Fångstgrop, avtorvad	5
2012:366-367	Dito	Dito	Fr V	Fångstgrop, nedgrävning av NV kvadranten,	2

				arbetsbilder	
2012:368-370	Dito	Dito	Fr V	Fångstgrop, NV kvadranten, gamla markytor	3
2012:371	Dito	Dito	Fr S	Fångstgrop, NV kvadranten, rödbränd jord i gammal markyta	1
2012:372	Dito	Dito	-	Fångstgrop, NV kvadranten, arbetsbild	1
2012:373-374	Dito	Dito	Fr Ö	Fångstgrop, NV kvadranten, kol i gammal markyta vid stubbe	2
2012:375-376	Dito	Dito	Fr NV	Fångstgrop, NV kvadranten, utgrävning av profil, arbetsbild	2
2012:377-379	Dito	Dito	Olika riktningar	Fångstgrop, SÖ kvadranten, nedgrävning, arbetsbilder	3
2012:380-381	Dito	Dito	Olika riktningar	Fångstgrop, SÖ kvadranten, under nedgrävning	2
2012:382-386	Dito	Dito	Fr V	Fångstgrop, profil N-S, NV kvadranten	5
2012:387-388	Dito	Dito	Fr V	Fångstgrop, NV kvadranten, profil, gammal markyta	2
2012:389-394	Dito	Dito	Fr N	Fångstgrop, profil Ö-V, NV kvadranten	6
2012:395	Dito	Dito	Fr V	Profil N-S, NV kvadranten	1
2012:396	Dito	Dito	Fr V	Nedgrävning av SÖ kvadranten, arbetsbild	1
2012:397-398	Dito	Dito	Fr V	Fångstgrop, NV kvadranten, profil	2
2012:399-400	Dito	Dito	Fr S	Fångstgrop SÖ kvadranten, nedgrävning av profil	2
2012:401-403	Dito	Dito	-	Fångstgrop, SÖ kvadranten, skrapning av profil, arbetsbild	3
2012:404-405	Dito	Dito	Fr S	Fångstgrop, SÖ kvadranten, profil Ö-V	2

2012:406-408	Dito	Dito	Fr Ö	Fångstgrop, SÖ kvadranten, profil N-S	3
2012:409	Dito	Dito	Fr Ö	Fångstgrop, SÖ kvadranten, profil N-S, gammal markyta under vall	1
2012:410-411	Dito	Dito	Fr V	Fångstgrop, NV kvadranten, igenläggning, arbetsbild	2
2012:412	Dito	Dito	Fr S	Fångstgrop, SÖ kvadranten, profil Ö-V	1
2012:413	Dito	Dito	Fr Ö	Fångstgrop, SÖ kvadranten, profil N-S	1

11.3 Utgrävning av fångstgrop, Raä 413:1, Älvsby sn

11.3.1 Beskrivning av systemet

Enligt FMIS är Raä 413, Älvsby sn, ett 210 m långt fångstgropssystem, bestående av sex gropar. Fångstgroparna är belägna på båda sidorna av vägen mellan Älvsbyn och Piteå (se tabell nedan, numrering lika som FMIS). Systemet börjar vid en igenväxande skogstjärn och fortsätter sedan i sydlig riktning (se fig. 2, bild 1). De två sydligaste groparna är något osäkra.

Kommun	**Sn**	**Raä**	**X**	**Y**	**Form**	**Längd**	**Bredd**	**Dj**	**Rikt**
Älvsbyn	Älvsbyn	413:1	7285209	0784535	Oval	2,5	2	0,7	NV-SÖ
Älvsbyn	Älvsbyn	413:2	7285197	0784531	Oval	2,2	1,7	0,6	VNV-ÖSÖ
Älvsbyn	Älvsbyn	413:3	7285187	0784529	Oval	2,3	1,6	0,4	Ö-V
Älvsbyn	Älvsbyn	413:4	7285141	0784508	Oval	2,3	1,6	0,5	NV-SÖ
Älvsbyn	Älvsbyn	413:5	7285102	0784488	Oval	1,8	1,3	0,3	NV-SÖ
Älvsbyn	Älvsbyn	413:6	7285028	0784452	Oval	1,7	1,5	0,3	VNV-ÖSÖ

Tabell över fångstgropssystem, Raä 413, Älvsby socken och kommun, från N.

Den nu aktuella gropen (Raä 413:1) är belägen i flack sandmark i kant av sluttning mot skogstjärn. Hedmark beväxt med ungtallar.

11.3.2 Beskrivning av Raä 413:1

Fångstgrop, oval, 2,5 x 2 m (Ö-V) och 0,7 m dj. Antydd vall kring kanten i S och i N, 1-2,4 m bred och intill 0,15 m h. På vallen var ett 5-tal stubbar av olika storlekar (se fig. 2-3, bild 1). I gropen förekom en del kvistar och klenare stockbitar. Beväxt med mossa, lav och lingonris.

11.3.3 Utgrävning av fångstgropen

Två motstående kvadranter stakades ut, 2 x 2 m stora (N-S), (se fig. 3). De två rutorna avtorvades (bild 2). I den SÖ var två murkna stubbar och i den NV var en stor och en liten stubbe. Under växtskiktet, i blekjorden, påträffades ställvis rikligt med kol. Mest kol var i den SÖ kvadrantens N-del, i gropen.

11.3.3.1 Utgrävning av de NV kvadranten

Jordfyllningen i vallen togs bort ned (bild 3) till dess att en gammal markyta visade sig, markerad av blekjordsbildning och kol (bild 4). I den NV kvadranten var det påförda materialet tjockast och den gamla markytan låg på 0,2-0,25 m djup i dess Ö del (se bild 5-6). På flera ställen i blekjorden gick tonen mot rosa vilket visar att det brunnit med hög värme på platsen. Rödbränd B-horisont noterades också. Ställvis förekom rikligt med kol. I den gamla markytan togs fyra olika kolprover varav nr 1 måste betecknas som mycket pålitligt (se fig. 4). Provet togs i blekjorden inom ett ca 0,4 x 0,2 m stort område (Ö-V), ca 0,2-0,25 m under nuvarande markyta. Längre in mot gropen avtecknade sig gränsen för det eroderade materialet av strängar av blekjord och B-horisont (se fig. 4).

11.3.3.2 Utgrävning av den SÖ kvadranten

Vid nedgrävning av den SÖ kvadranten påträffades ytligt två delar av märgkluvna ben F 1 (se fig. 4) under torven i kolbemängd blekjord. I denna kvadrant påträffades inte någon tydlig gammal markyta med blekjord och B-horisont förutom i rutans SV del, i samband med en stubbe. I denna gamla markyta var endast enstaka kolbitar. Däremot var tydligt rödbränd sand i rutans NÖ del.

11.3.3.3 Profil N-S, breddsnitt

Profilen nedgrävdes till dess sidor och fångstgropens botten framstod mot orörda lager (se fig. 5, bild 5, 11). Det var förhållandevis lätt att se var intakta lager och inrasade lager förekom, detta eftersom sanden i de orörda lagren låg i tydliga band på de flesta ställen (se exempel bild 7). Gropens begränsning i botten var ställvis otydlig främst pga skenhällebildning. I översta delen av profilen var ett 0,03-0,45 m tjock lager blekjord, tjockast i botten av gropen där blekjorden utgjordes av en spetsig färgning. Blekjordslagrets tjocklek i den gamla markytan var 0,04-0,05 m tjockt med flera fördjupningar (troligen uppkomna pga. gamla rötter). I gropen var ett tjockt lager rödbrun sand, 0,4-0,7 m tjockt, vilket såg ut som B-horisontbildning, uppkommen sedan gropen fyllts med eroderat material. Under detta, i gropens kanter, bestod jorden av omrörd grå-rostbrun sand. I båda ovan nämnda lager förekom delar av inrasade gamla markytor med blekjord och B-horisont. Under gropens botten, och i dess kanter, var orörd grå sand markerade av snedställda band. Bottenpartiet i gropen låg 1,5-1,58 m under nuvarande vallkrön.

11.3.3.4 Profil Ö-V, längdsnitt

Denna profil representerar gropens längdsnitt (se fig. 6, bild 9-10). Profilen nedgrävdes på samma sätt som den tidigare beskrivna. Av profilen framgår att en inrasad gammal markyta, syntes i den V delen av profilen. Mot V mötte den blekjordsbildningen nuvarande blekjordsbildning. I den östra markerades den gamla markytan främst av rödbränd B-horisont. Blekjordsbildningen i toppen av gropen hade ett varierande djup, tunnast på vallen och tjockast i gropen, 0,03-0,3 m tjock. Därunder var en skålformad färgning markerad av rödbrun jord och under detta, till botten av gropen, var omrörd, gråbrun, fläckig sand. Gropens kanter och sidor markerades tämligen tydligt mot orörda, bandformade lager i C-horisonten. I blekjordsbildningen och den övre delen av den rödbruna jorden var tämligen rikligt med kolbitar, dock mest i det översta partiet.

11.3.3.5 Fyndlista

F 1 Två fragment obrända ben, märgkluvna?, koord. 200/397,25 (se plan, fig. 4), 35,55 g.

11.3.3.6 Prover

Kolprov 1 Kolprov från gammal markyta under vall koord. 201,6/395,85 (se plan, fig. 4): hela provet med sand 879,93 g varav urplockat kol större bitar 9,65 g, små växtrester, 0,13 g.

Kolprov 2 Kolprov från gammal markyta under vall, koord. 201,3/396 (se plan fig. 4): hela provet med sand 278,1 g varav urplockade större kolbitar 6,1 g.

Kolprov 3 Kolprov från gammal markyta under vall, koord. 200,75/395,3 (se plan fig. 4): hela provet med sand 300,17 g varav urplockade större kolbitar 7,55 g och små växtrester 0,02 g.

Kolprov 4 Kolprov från gammal markyta under vall, koord. 201,1/394,9 (se plan fig. 4): hela provet med sand 147,5 g varav urplockade större kolbitar 5,05 g.

Kolprov 5-8 Utgår.

Kolprov 9 Kolprov från profil (se profil, fig. 6): hela provet med sand 16,63 g varav 0,73 g urplockat kol.

Kolprov 10 Kolprov från profil (se profil, fig. 6): hela provet 32,5 g varav 0,65 g urplockat kol.

Pollenprover

Pollenprov 1 i profil N-S (se profil, fig. 5).

Pollenprov 2 i profil N-S (se profil, fig. 5).

11.3.4 Bilder

Bild 1 Raä 413, Älvsby sn, fångstgrop, fr Ö. Foto av L. Liedgren, 2012.

Bild 2 Raä 413, Älvsby sn, fångstgrop, avtorvning, fr V. På bild är M. Fjellström. Foto av L. Liedgren, 2012.

Bild 3 Raä 413, Älvsby sn, fångstgrop, nedgrävning av NV kvadranten, fr S. På bild är M. Fjellström. Foto av L. Liedgren, 2012.

Bild 4 Raä 413, Älvsby sn, fångstgrop, gammal markyta i NV kvadranten, fr V. Foto av L. Liedgren, 2012.

Bild 5 Raä 413, Älvsby sn, fångstgrop, profil N-S, NV kvadranten, fr V. Foto av L. Liedgren, 2012.

Bild 6 Raä 413, Älvsby sn, fångstgrop, profil N-S, gammal markyta, NV kvadranten, fr V. Foto av L. Liedgren, 2012.

Bild 7 Raä 413, Älvsby sn, fångstgrop, profil N-S, inrasad jord i grop, NV kvadranten, fr V. Foto av L. Liedgren, 2012.

Bild 8 Raä 413, Älvsby sn, fångstgrop, nedgrävning av SÖ kvadranten, fr S. Foto av L. Liedgren, 2012.

Bild 9 Raä 413, Älvsby sn, fångstgrop, profil Ö-V, NV kvadranten, fr N. Foto av L. Liedgren, 2012.

Bild 10 Raä 413, Älvsby sn, profil Ö-V, SÖ kvadranten, fr S. Foto av L. Liedgren, 2012.

Bild 11 Raä 413, Älvsby sn, profil N-S, SÖ kvadranten, fr Ö. Foto av L. Liedgren, 2012.

Bild 12 Raä 413:1, Älvsby sn, igenläggning av NV kvadranten, fr V. På bild är M. Fjellström. Foto av L. Liedgren, 2012.

11.3.5 Ritningar

Teckenförklaringar

Torvyta

Transkriberad torvyta eller osäker torvyta

Vegetationsskikt med humus

Rot eller stubbe

Kraftigt färgad jord

Svagt färgad jord

Kraftig kol- och/eller sotfärgning

Kolbitar och sot

Trä med fiberriktning

Osäker/diffus begränsning

Gräns för utgrävning/ osäker gräns

Kraftigt skörbränd sten

Fördjupning

Förhöjning

Sankmark

Näver

× Fyndplats/provpunkt

Förhöjning/sluttning

Bl Blekjordsbildning

B B-horisont (anrikningsskikt)

C C-horisont (opåverkad jord)

Vb, Raä 413:1-2, Älvsby sn, fångstgropar

Fig. 2

Ritning av M. Fjellström, 2012

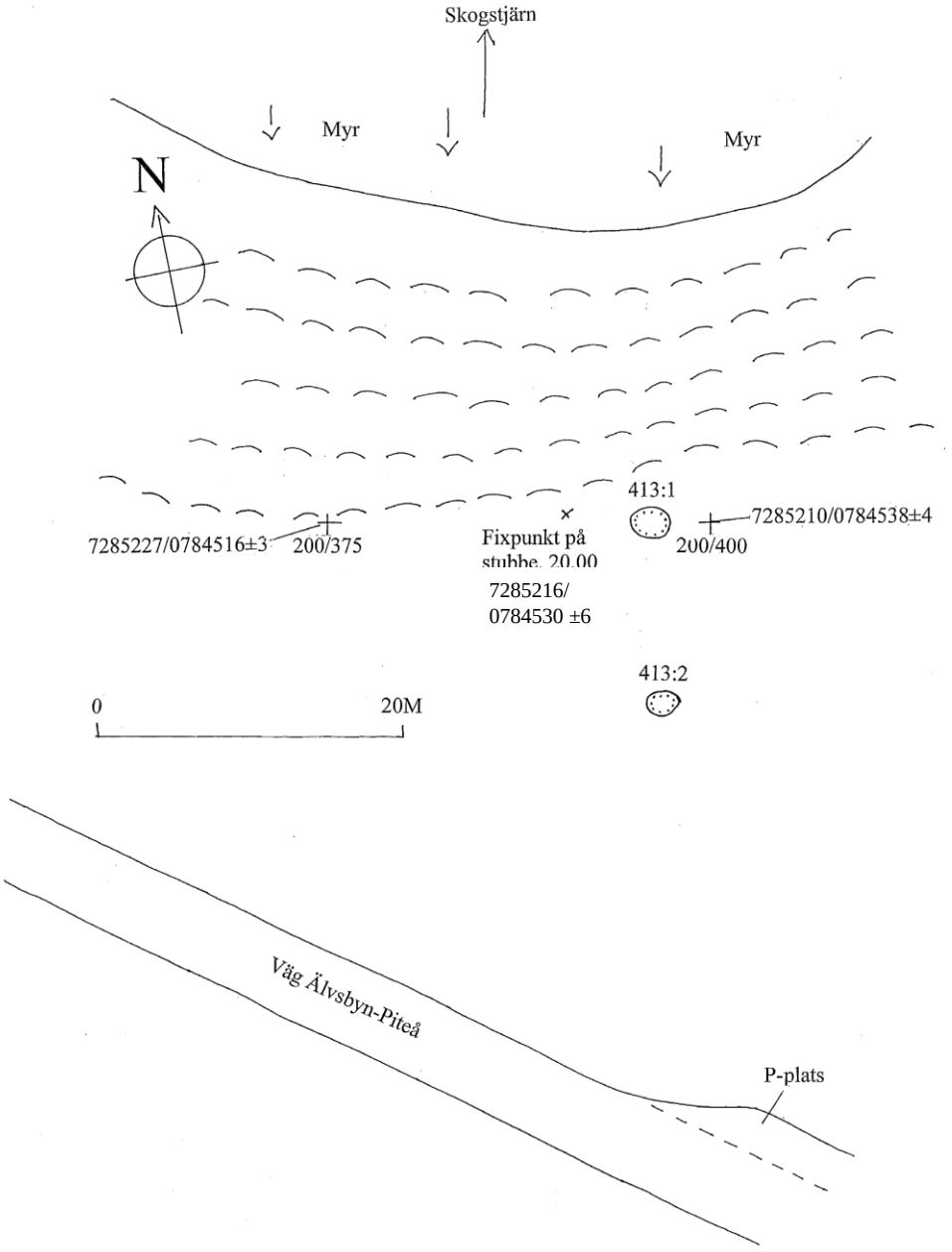

Vb, Raä 413:1, Älvsby sn, fångstgrop före undersökning, avvägning varje 0,5 m

Ritning av L. Liedgren och M. Fjellström, 2012

Fig. 3

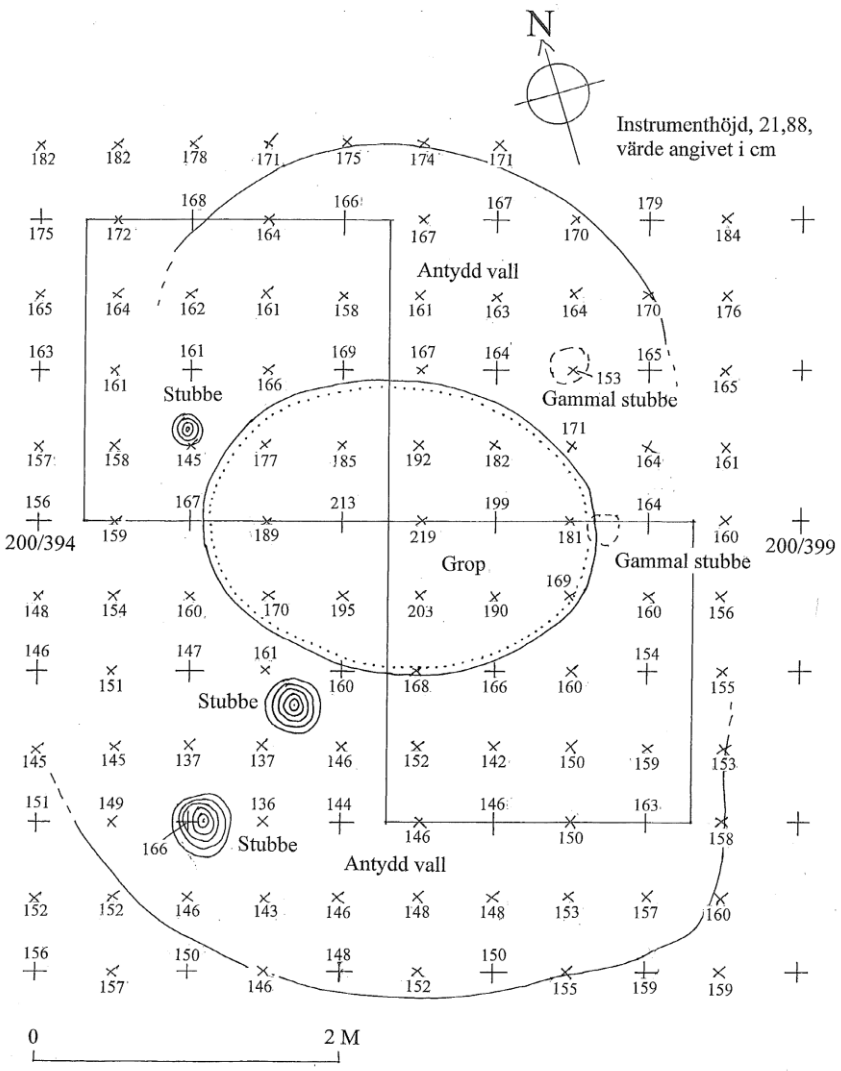

Fig.4

Vb, Raä 413:1, Älvsby sn, fångstgrop, kolprover i gammal markyta samt begränsning för inrasad grop

Ritning av L. Liedgren, 2012

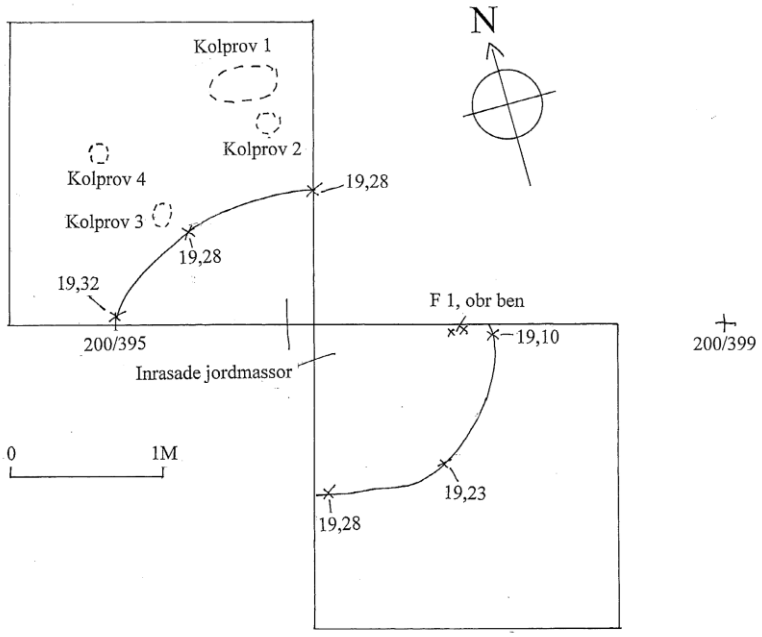

Vb, Raä 413:1, Älvsby sn, fångstgrop,
P rofil N-S, fr V, koord. 202/396,3-
198/396,3

Fig. 5

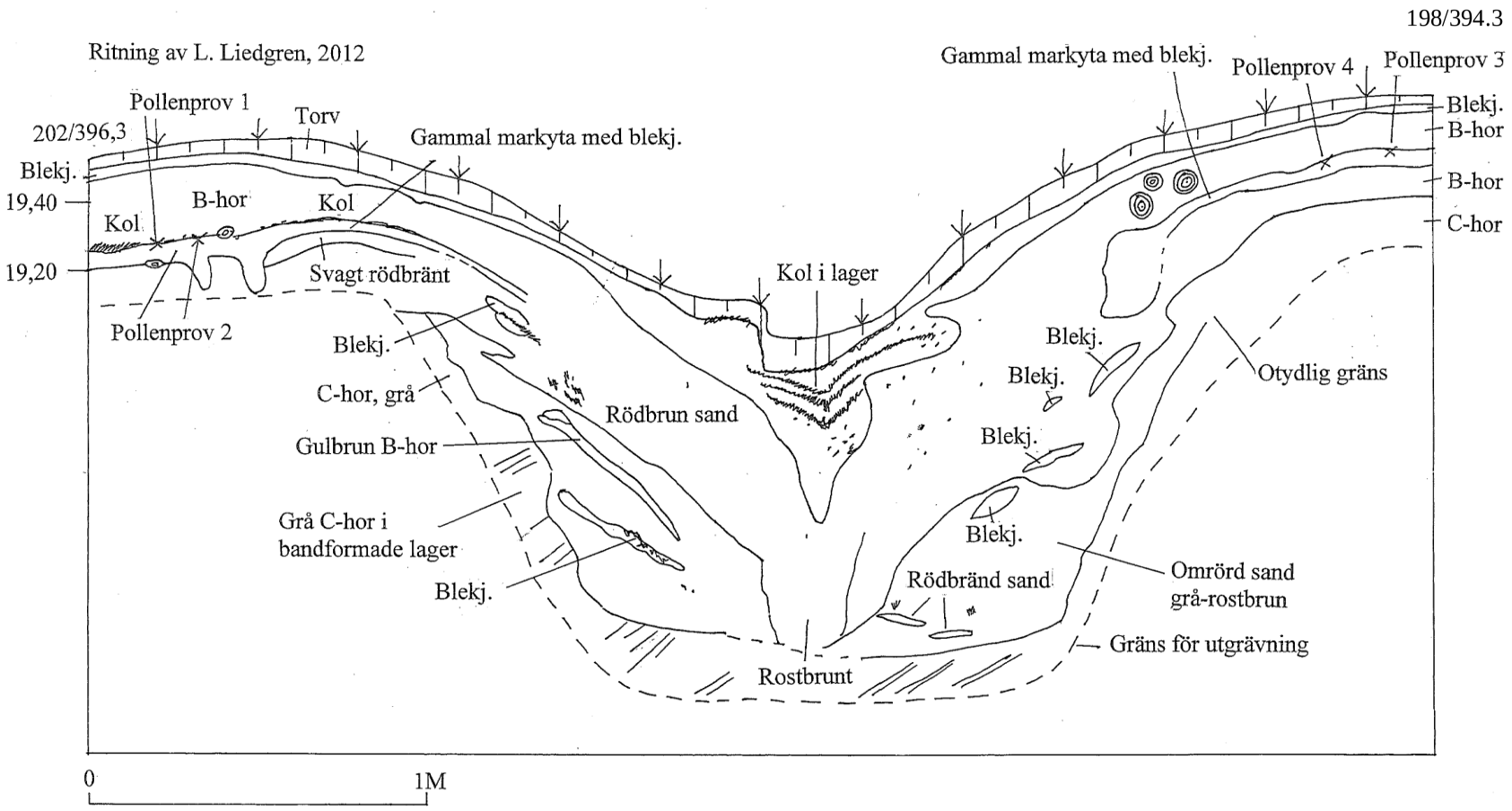

Vb, Raä 413:1, Älvsby sn, fångstgrop, profil Ö-V, fr S, koord. 200/394,3-200/398,3

Fig. 6

Ritning av L. Liedgren, 2012

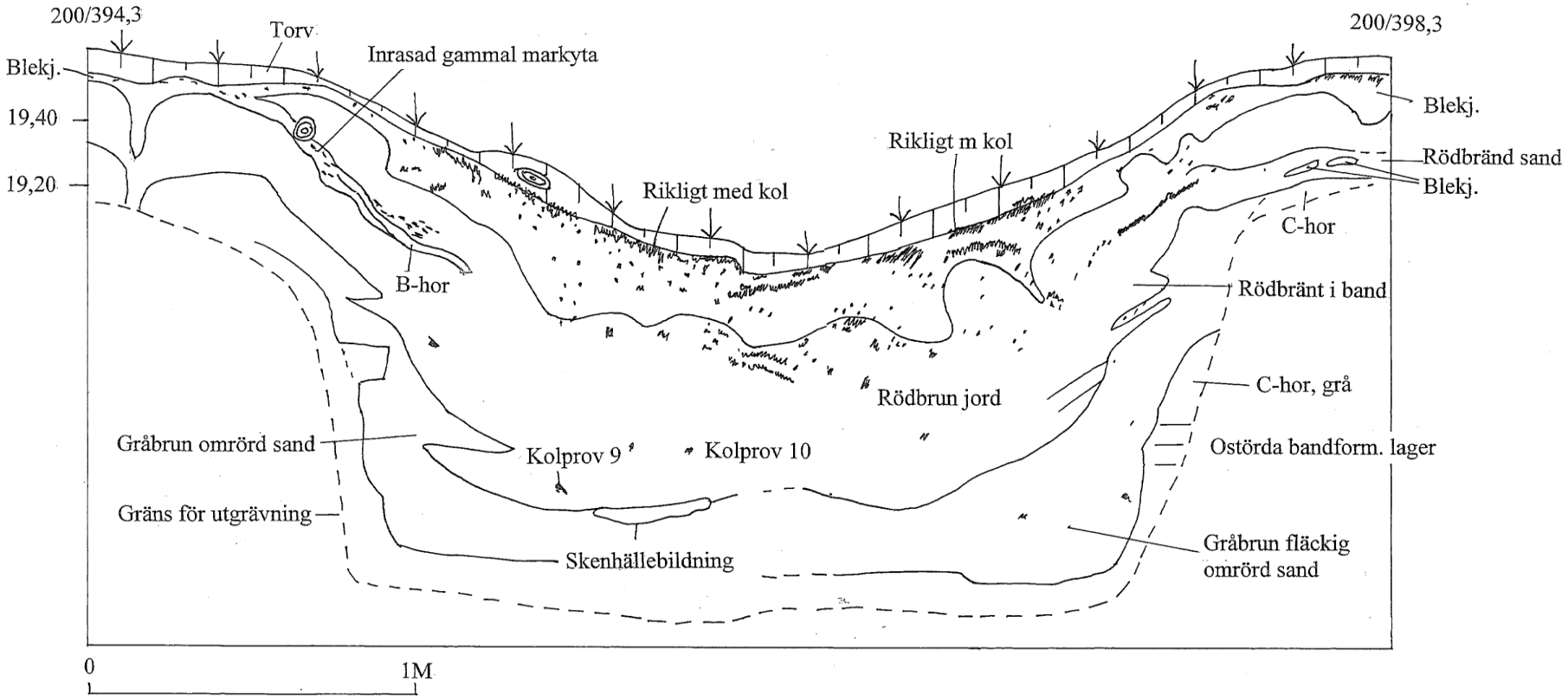

1. Rapporter över kulturhistoriska undersökningar inom Arjeplog socken, 1988.
2. Rapporter över kulturhistoriska undersökningar inom Arjeplog socken, Lappland, 1989-1991.
3. Arkeologiska inventeringar och undersökningar av förhistoriska fyndlokaler och boplatser vid Hornavan och Kakel, Arjeplog socken, Lappland 1983.
4. Rapport över arkeologisk förundersökning av gamla kyrk- och marknadsplatsen, Raä 471, Arvidsjaur socken, Lappland, 1992.
5. Rapporter över kulturhistoriska undersökningar vid Gubblijaure, Stora Mattaure samt Padje-Måskejaure, Arjeplog socken, Lappland.
6. Arkeologisk undersökning av två härdar vid Margatjärnen, Arvidsjaur socken, Lappland, 1992.
7. Rapport över slutundersökning inom gamla kyrk- och marknadsplatsen, Raä nr 471, Arvidsjaur socken, Norrbottens län, Lappland, 1993.
8. Arkeologiska utgrävningar inom Arjeplog sn, Lappland, 1994.
9. Arkeologisk utredning vid Pajeb Muitunisjaure, Arjeplog sn, Lappland, 1995.
10. Rapport över kulturhistoriska inventeringar av strandområdet vid Rappen, Labbas samt Rappenströmmarna, Arjeplog sn, Lappland, 1995.
11. Arkeologiska utgrävningar vid Ansvar, Överkalix socken, Norrbottens län, 1995. Arkeologisk delundersökning av Raä 393:1, stensättning med rödockra, Raä 393:2, boplatslämning, samt Raä 977:3 boplatsvall.
12. Arkeologiska utgrävningar vid Ansvar, Överkalix socken, Norrbottens län, 1996. Arkeologisk slutundersökning och restaurering av Raä 393:1, stensättning med rödockra, samt fortsatt delundersökning av Raä 393:2, boplatslämning.
13. Arkeologiska undersökningar inom Arjeplogs och Arvidsjaurs socknar, Lappland, 1995-1996.
14. Rapport över fornminnesinventering och kulturhistoriska undersökningar vid Delliknäs, Arjeplogs sn, Lappland, 1997.
15. Rapport över fornminnesinventering av väg 519, sträckan länsgränsen-Abborrträsk, Arvidsjaurs socken, 1997.
16. Arkeologiska undersökningar inom Arjeplogs samhälle, Lappland, 1997.
17. Arkeologisk förundersökning vid vattendragen Rappen, Labbas, Arjeplogs sn, Lappland, 1997.
18. Arkeologiska undersökningar av en stensättning samt delundersökning av en boplatsvall och boplatsytor, Raä nr 315, Nedre Vojakkala, Nedertorneå sn, Norrbottens län, 1996-1997.
19. Boplatser och landhöjning. En förstudie till forskningsprojektet "Människan, elden och landskapet", 1997.
20. Rapport över arkeologisk förundersökning av hotade fornlämningar vid vattendragen Rappen, Labbas samt Rappenströmmarna, Arjeplogs kommun, Lappland, 1998.
21. Byggnadsarkeologiska undersökningar av några åskåtor i Arjeplog, Lappland, 1997-1998.
22. Dokumentation och restaurering av timrad njalla samt timrad kåta Skålka, Ståkke sameby, Arjeplog, Lappland.
23. Rapport över dokumentation samt upprustning av samiska byggnader i Mavas, Luokta-Mavas sameby, Arjeplog, Lappland, 1998-1999.
24. Människan, elden och landskapet. Rapport över arkeologiska undersökningar 1999.

25. Dokumentation och upprustning av torvkåta samt njalla, Tjäksa, Svaipa sameby, Arjeplog, Lappland, 1999-2000.
26. Dokumentation och restaurering av en narad brädnjalla från Ringselet, Semisjaur-Njarg sameby, Arjeplog, Lappland, 1999-2001.
27. Antikvarisk kontroll av upprustningsarbeten i Geijaur, Tjakkek samt Balgesnjunnje inom Arjeplogs och Arvidsjaurs kommuner, 2000.
28. Människan, elden och landskapet. Arkeologiska undersökningar av mesolitiska boplatser inom Arjeplogs kommun, Norrbottens län 2000.
29. Arkeologisk utredning med anledning av planerad vindkraftspark på Uljabuoda, fastigheterna 1:1 Arjeplogs kommun, 2001.
30. Arkeologisk undersökning av skadat fornlämningsområde, Kolmis, Dellaure 2:1, Arjeplogs sn samt utredning av fornlämningar i samband med biltestbana.
31. Utgrävningar av härdar och stalotomter i Adamvaltaområdet, Arjeplog, Lappland 2001.
32. Byggnadsarkeologisk dokumentation av två njallor inom Ståkke sameby, Arjeplogs kommun, Lappland, 2001.
33. Dokumentation och upprustning av två torvkåtor, en njalla samt en palissad-gärda, Varekietje, Semisjaur-Njarg sameby, Arjeplogs kommun, Lappland, 1998-2001.
34. Arkeologiska undersökningar vid Dumpokjauratj och Gublijaure, Arjeplogs Sn, Lappland, 2001. Människan, elden och landskapet.
35. Utgrävningar av stalotomter i Adamvaltaområdet, Arjeplog, Lappland, 2002.
36. Antikvariska kontroller och upprustningar inom Arjeplogs och Arvidsjaurs kommuner, Lappland 1997-2002.
37. Utgrävningar av härdar och stalotomter i Adamvaltaområdet, Arjeplog, Lappland 2003.
38. Arkeologiska undersökningar vid Dumpokjauratj, Raä 1568, Arjeplogs sn, Lappland 2002. Människan, elden och landskapet.
39. Arkeologisk undersökning av en stensättning från äldre järnålder, Raä 1944, Uddjaur, Arjeplog, Lappland 2003.
40. Arkeologisk utredning inom biltestområde i Kålmis, Arjeplogs kommun 2002-2003.
41. Arkeologisk utredning med anledning av sand/grustäkt, Framnäs 1:9, Arvidsjaurs socken och kommun, Lappland, 2003.
42. Arkeologisk utredning, Pipudden, Arjeplogs kommun, Lappland 2003.
43. Utvärdering av fornminnesinventeringen, 1984-2002 och projektet Skog och Historia, 2000-2004, i Norrbotten. Med exempel på tillämpningar av det digitala registret och framtida inriktningar
44. Byggnadsarkeologisk undersökning av byggnadsrester, Långsjön, Ståkke sameby, Arjeplog, Lappland, 2004.
45. Arkeologisk förundersökning inom den gamla kyrk- och marknadsplatsen i Arjeplog, Lappland, 2004.
46. Antikvarisk kontroll av byggnadsvård i Arjeplog, 2003-2004, frälsetorpet Suobdek, fjällägenheten Udden samt fjällägenheten Yttervik.
47. Kulturlandskap i fjällen. Arkeologiska inventeringar och undersökningar inom Mavas, Jurun och Adamvalta, Arjeplog socken och kommun, 2005.

Silvermuseet
Rapporter över kulturhistoriska undersökningar

Distribution: Silvermuseet, Torget, S-930 90 Arjeplog
Tele: 0961-14500

48. Fornlämningar och erosion – en studie av Skellefteälvens vattenkraftsutbyggnad och dess påverkan på sjöarna Hornavan, Uddjaur, och Storavan, Skellefte älvs dämningsområde.
49. Kulturlandskap i fjällen. Arkeologiska inventeringar och undersökningar inom Jurun, Njallajaur-Lomtjärnsstugan samt Talput, Arjeplogs socken och kommun, 2006.
50. Arkeologiska utgrävningar av en åttkantig kåta vid Bläckajaur, Arjeplogs kommun och socken, 2006.
51. Antikvariska besiktningar av upprustningar inom Arjeplogs och Arvidsjaurs kommuner, 2005, Vuorekkåtan, Udden, Suobdek samt N. Holmnäs.
52. Arkeologisk inventering av dämningszoner inom vattendragen Riebnisjaure och Gruombajaure, Arjeplogs socken och kommun, Lappland, 2007.
53. Kulturlandskap i fjällen. Arkeologiska undersökningar och inventeringar vid Jurunvägge, Vilstugan, Buojddávárátj samt Tjatsvagge, Arjeplogs socken och kommun, 2007.
54. Renvallar och fjärranalys. Studie av vegetationsanomalier på renvallar och visten i fjällområdet med utgångspunkt i IRF-satellitbilder, inom utvalda områden i Västerbottens- och Norrbottens län, 2007.
55. Fornminnesinventering inom Arjeplogs socken och kommun, Lappland, Norrbottens län, 2008.
56. Besiktning av kallmurad stenkonstruktion, Säjddevárre, Arjeplogs socken och kommun, Lappland, 2008.
57. Rapport över provtagning, fornlämning Raä 1138, Piteå socken, Norrbotten, 2008.
58. Delundersökning av husgrund inom gamla kyrk- och marknadsplatsen, Raä 2691, Arjeplogs socken och kommun, Lappland, Norrbottens län, 2010.
59. Arkeologisk utredning, Colmis testbana, Sväggejaur 1:1 Arjeplogs socken och kommun, Lappland, Norrbottens län, 2011.
60. Arkeologisk undersökning av kåtatomt inom gamla kyrk- och marknadsplatsen, Raä 2691, Arjeplogs socken och kommun, Lappland, Norrbottens län, 2011.
61. Arkeologiska undersökningar av fyra härdar i Byske sn, Skellefteå kommun, Västerbotten, 2012.
62. Arkeologiska undersökningar av nio härdar inom Piteå, Hortlax samt Älvsby socknar, Norrbottens län, 2012.

***

ISSN 1101-2900